

12. Yargı Paketi ile Getirilen Sektörel Finansal Teşvikler ve Yeni Usul Hükümleri (Nükleer Enerji Teşvikleri, Dinamik Faiz Sistemi, Belirsiz Alacak Davası ve İYUK Reformlar)

GİRİŞ

31 Temmuz 2026 tarihli ve 33326 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7589 sayılı 'Yargının Etkin ve Verimli İşlemesine Yönelik Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun' ile 7590 sayılı 'Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun', Türkiye'deki idari, usuli ve ticari yargılama kurallarında geniş kapsamlı bir reform dalgası başlatmıştır. Bu bilgi notu, özellikle enerji, madencilik, altyapı ve kamu ihaleleri sektörleri başta olmak üzere, yeni düzenlemelerin getirdiği usuli ve vergisel yenilikleri, CLA Partners Hukuk Bürosu'nun bakış açısıyla operasyonel ve hukuki risklerini yönetebilmesi adına hazırlanmıştır.

Yapılan köklü değişiklikler arasında; nükleer enerji santrali yatırımlarına getirilen vergi teşvikleri, yerel yönetimlerin genel aydınlatma giderlerindeki katkı paylarının artırılması, belirsiz alacak davasının tamamen yürürlükten kaldırılması, kısmi davada tahkikat sonuna kadar bir kez talep artırma imkânı verilmesi, faiz hesaplarında dinamik faiz sistemine geçilmesi ve siber güvenlik alanında yeni bir kurumsal otorite (Siber Güvenlik Başkanlığı) tesis edilmesi yer almaktadır.

1

1. ENERJİ, MADEN VE ALTYAPI SEKTÖRÜ DÜZENLEMELERİ (7590 S.K.)

Enerji yatırımlarının finansmanı, fizibilitesi ve bu yatırımlardan doğacak uyuşmazlıklardaki yargılama usullerine dair çok kritik düzenlemeler 7590 sayılı Kanun kapsamında yürürlüğe girmiştir:

Nükleer Enerji Santrali (NES) Yatırımlarına Sağlanan Finansal Teşvikler

Nükleer enerji alanında üretim lisansı veya önlisansı alan şirketlerin yatırım dönemlerinde üstlenecekleri maliyetleri düşürmek amacıyla 31 Aralık 2045 tarihine kadar uygulanmak üzere şu istisnalar getirilmiştir:

- **Damga Vergisi İstisnası:** Önlisans ve/veya lisans alan tüzel kişilerin taraf olduğu, nükleer enerji santrali yatırımlarına ilişkin düzenlenen her türlü kâğıt, sözleşme ve protokol damga vergisinden tamamen müstesna tutulmuştur (488 s. Kanun (2) sayılı tablo, IV/56).
- **İnşaat İşlerinde KDV İadesi ve İstisnası:** Yatırım teşvik belgesi kapsamındaki nükleer santral inşaat işleri nedeniyle yüklenilen ancak altı aylık dönemler itibarıyla indirim yoluyla giderilemeyen KDV, talepleri halinde bir yıl içinde mükelleflere nakden veya mahsuben iade edilecektir. Ayrıca makine ve teçhizat teslimleri KDV'den müstesna kılınmıştır (3065 s. Kanun Geçici m. 47). Cumhurbaşkanı, bu süreyi 31 Aralık 2050 tarihine kadar uzatmaya yetkilidir.
- **Örtülü Sermaye Oranının Esnetilmesi:** Nükleer enerji santrali yatırımları kapsamında yapılan borçlanmalarda Kurumlar Vergisi Kanunu'ndaki %50 olan örtülü sermaye sınırlama oranı, 31 Aralık 2045'e kadar %25 olarak uygulanacaktır. Böylece yatırımcı tüzel kişilerin borçlanma kabiliyetleri ve vergi matrahından gider yazabilecekleri finansman giderleri önemli ölçüde artırılmıştır.

Genel Aydınlatma Giderleri ve Yerel Yönetim Bütçelerine Mali Etkisi

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun Geçici 6 ncı maddesinde yapılan değişiklikle genel aydınlatma giderleri uygulamasının süresi 31 Aralık 2030 tarihine kadar uzatılmıştır. Ancak bu giderlerin karşılanmasında belediyelerin ve il özel idarelerinin genel bütçe vergi gelirleri paylarından yapılacak kesinti oranları çok ciddi şekilde yükseltilmiştir. Büyükşehir belediyeleri ve il özel idarelerinde bu oran %10'dan %30'a; diğer belediyelerde ise %5'ten %15'e çıkarılmıştır (Yürürlük: 1 Ocak 2026).

Sit Alanlarındaki Arama ve İnceleme Bedelleri

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında, koruma alanlarında yapılacak enerji, otoyol, köprü, plan, madencilik, baraj vb. inceleme projeleri için hektar bazında hizmet bedeli tahsil edilmesi usulü getirilmiştir. Buna göre başvuru yapılan alanın büyüklüğüne göre şu tarifeler uygulanacaktır (Tutarlar her yıl yeniden değerlendirilerek artırılacaktır):

- 0 – 5 hektar arası inceleme alanları için: 5.000 TL
- 5 – 10 hektar arası inceleme alanları için: 25.000 TL
- 10 hektardan büyük (10+ ha) inceleme alanları için: 50.000 TL

Maden ve Enerji Davalarında Temyiz Güvencesi

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun (İYUK) m. 46 kapsamında yapılan idari reformla, BAM'ın ilk derece mahkemesinin kararını kaldırarak verdiği yeniden kararlara karşı kural olarak temyiz yolu açılmıştır. Belirlenmiş temyiz yasağı istisnaları arasında maden, taşocakları, orman, jeotermal kaynaklar, doğal mineralli sular ve Yap-İşlet santral uyuşmazlıkları yer almadığı için, bu nitelikteki uyuşmazlıklarda Danıştay nezdinde temyiz güvencesi aynen korunmaya devam etmektedir.

2. MEDENİ USUL (HMK) VE BORÇLAR HUKUKU (TBK) DEĞİŞİKLİKLERİ (7589 S.K.)

Yargılama pratiklerini, dava stratejilerini ve ticari uyuşmazlıklardaki tazminat dengelerini değiştiren usuli reformlar şunlardır:

Belirsiz Alacak Davasının (HMK m. 107) Kaldırılması

Uygulamada büyük tartışmalara ve hak kayıplarına yol açan belirsiz alacak davası kurumunu düzenleyen HMK m. 107 hükmü tamamen yürürlükten kaldırılmıştır. Yasanın yürürlük tarihinden önce açılmış derdest belirsiz alacak davalarında ise eski hükmün uygulanmasına devam olunacaktır (Geçici m. 1/10).

Önemli Not: Belirsiz alacak davasının kaldırılması sebebiyle, hak sahipleri artık uyuşmazlığın başında alacak miktarını tam olarak belirleyemedikleri durumlarda davalarını 'kısmi dava' olarak açmak veya tahmini bir miktar üzerinden tam dava yoluna gitmek zorundadırlar. Bu durum dava açılış harçları ve dava stratejileri bakımından radikal bir değişikliktir.

Kısmi Davada Bir Defaya Mahsus Talep Artırımı ve Zamanaşımı

Belirsiz alacak davasının kaldırılmasıyla eş zamanlı olarak, kısmi dava kurumuna güvence getirilmiştir. Davacılar, bölünebilir alacaklarında kısmi dava açtıklarında, iddiaların genişletilmesi yasağına tabi olmaksızın, tahkikat bitene kadar 'bir defaya mahsus' olmak üzere talep konusunu artıracaklardır. En kritik yenilik ise; artırılan bu kısım yönünden de zamanaşımının, ıslah/artırım tarihi değil, ilk davanın açıldığı tarih

itibarıyla kesilmiş sayılacağı kuralıdır. Bu durum hak kayıplarını tamamen engellemektedir.

Dinamik Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizi Sistemi

3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun m. 1 hükmü değiştirilmiştir. Sabit %12 faiz oranı sistemi kaldırılarak dinamik faiz oranına geçilmiştir:

- Temel Kural: Borçlar Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu'na göre yıllık faiz ödenmesi gereken hallerde, oran sözleşmeyle belirlenmemişse, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) bir önceki yılın 31 Aralık günündeki kısa vadeli reeskont oranının yüzde seksen (%80) oranı uygulanacaktır.
- Yıl Ortası Güncellemesi: 30 Haziran günü reeskont oranı, önceki yılın 31 Aralık günlerindeki reeskont oranından 5 puan veya daha fazla değişiklik göstermişse, yılın ikinci yarısı için 30 Haziran günkü reeskont oranının %80'i geçerli olacaktır.

Bedensel Zarar ve Destek Tazminatlarında Faiz Başlangıcı ve Mahsup

Türk Borçlar Kanunu m. 55'e eklenen fıkralar ile çalışma gücü kayıpları ve destekten yoksun kalma tazminatlarında faiz başlangıç süreleri ve ifa ödemelerinin mahsup kuralları kesinleştirilmiştir:

- Faiz Başlangıcı: Zarar görenin veya desteğin kazancının bilindiği (somut/ispatlı) geçmiş döneme ilişkin tazminat miktarına haksız fiil veya olayın gerçekleştiği tarihten itibaren; kazancın bilinemediği (geleceğe yönelik farazi hesaplanan) döneme ilişkin tazminat miktarına ise karar tarihinden itibaren kanuni faiz işletilecektir.
- Oransal Mahsup: Tahkikat başlamadan önce ifa amacıyla yapılan tüm ödemeler, ödeme tarihine göre belirlenecek tazminat miktarından oransal olarak mahsup edilecektir. Bu sayede yargılama sürerken yapılan kısmi ödemelerin tazminatı eritme haksızlığının önüne geçilmiştir (Yürürlük: Yasanın yürürlük tarihinden sonra meydana gelen olaylarda uygulanacaktır).

3. İCRA, İFLAS, CEZA VE CEZA MUHAKEMESİ REFORMLARI (7589 S.K.)

Mirasçılar Arasındaki Satışlarda %100 Muhammen Bedel Şartı

Mirasçıların tamamının malik olduğu taşınmazların ortaklığının giderilmesi davalarında; ilk artırma bir defaya mahsus olmak üzere yalnızca malik olan mirasçılar arasında yapılır. Mirasçılar arasında yapılan bu artırmada tekliflerin muhammen kıymetin yüzde yüzünü (%100) bulması zorunludur. Eğer bu aşamada satış gerçekleşmezse, ikinci artırma genel açık artırma usulüne göre %50 eşiğiyle gerçekleştirilir (İİK m. 114/7-8).

İhalede Teminat ve İhale Bedelinin Yatırılmamasının Yaptırımları

İhale alıcısının en yüksek teklifi verip süresinde ihale bedelini yatırmaması durumunda, alınan teminat iade edilmeyerek doğrudan icra dosyası masraflarından düşülecek ve hak sahiplerine ödenecektir. Ayrıca süresinde bedeli yatırmayan ihale alıcısına, teklif ettiği ihale bedelinin %5'i oranında icra dairesince idari para cezası verilecektir (Yürürlükten önce ilanı yapılmış artırmalarda uygulanmaz).

Vesayet Altındaki Malların Satış Usulü

Vesayet altındaki kişilerin menfaatleri gereğince satılacak taşınır ve taşınmaz malların açık artırma işlemleri tamamen UYAP'a entegre elektronik satış portalına devredilmiştir (TMK m. 440-444, Yürürlük: 31 Ekim 2026).

Nitelikli Dolandırıcılık Suçuna İştirakte Cezai İndirim

Dolandırıcılık suçlarına iştirakin; sadece kendine veya başkasına ait hesap, banka/kredi kartı veya kripto varlık cüzdan bilgilerini başkasına vermek fiiliyle sınırlı olması halinde, iştirakçiye verilecek ceza yarı oranında (%50) indirilecektir (TCK m. 158/4).

HAGB Sınırlarındaki Değişiklikler

Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması (HAGB) yasağı kapsamı güncellenmiştir. Anayasal inkılap kanunlarındaki suçlar yerine; işkence ve eziyet suçları ile kamu görevlisinin görevi sebebiyle işlediği kötü muamele kapsamındaki suçlar HAGB kapsamı dışına çıkarılmıştır (CMK m. 231/14).

4. İDARİ YARGILAMA, SİBER GÜVENLİK VE SOSYAL DÜZENLEMELER (7589 & 7590 S.K.)

İdari Yargıda Tek Hâkim Sınırının Genişletilmesi

İdare ve vergi mahkemelerinde tek hâkimle çözülecek uyuşmazlıkların parasal sınırı 486.000 TL olarak güncellenmiştir. Ayrıca parasal sınıra bakılmaksızın tek hâkimle görülecek davaların kapsamına uyarma cezaları, yurt/burs işlemleri, not tespiti ve sınıf geçme işlemleri ile kamu görevlilerinin lojman, izin, yolluk ve geçici görevlendirmelerine ilişkin davalar dahil edilmiştir.

Siber Güvenlik Başkanlığı'nın Kurulması ve Geniş Yetkileri

7590 sayılı Kanun kapsamında yeni bir idari ve denetleyici otorite olan 'Siber Güvenlik Başkanlığı' kurulmuştur. BTK'nın internet alan adları yönetimi, siber güvenlik politikalarını belirleme ve yaptırım yetkileri bu başkanlığa devredilmiştir. Siber Güvenlik Başkanlığı, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde re'sen veya istihbarat kurumlarının talebiyle 2 saat içinde uygulanmak üzere acil tedbirler alma yetkisine sahiptir. Bu tedbir kararları 24 saat içinde sulh ceza hâkiminin onayına sunulur.

4

Asgari Emekli Aylığı ve Turizm Destekleri

Dosya bazında ödenen asgari emekli aylığı alt sınırı 23.552 TL'ye çıkarılmıştır (Temmuz 2026 ödeme dönemi itibarıyla geçerli). Ayrıca turizm işletme belgeli özel konaklama tesislerine Mayıs-Aralık 2026 döneminde çalışanların prim gün sayıları üzerinden prim gün sayısının 116,67 TL ile çarpımı kadar İşsizlik Sigortası Fonu desteği sağlanmıştır.

5. SEKTÖREL UYGULAMA VE YÜRÜRLÜK TAKVİMİ

Kanunların getirdiği değişikliklerin yürürlük ve uygulama tarihleri uyuşmazlıkların derdestlik durumları ve işlem güvenliği açısından aşağıda tablolastırılmıştır:

Kanun ve Değişiklik Konusu	Yürürlük Tarihi	Uygulanma Koşulu / Geçiş Rejimi
7589 S.K. Belirsiz Alacak Davasının Kaldırılması (HMK m. 107)	31 Temmuz 2026	Yürürlük tarihinden önce açılmış davalarda uygulanmaz, eski usule tabidir.
7589 S.K. HMK Kısmi Davada Talep	31 Ekim 2026	Yayımindan 3 ay sonra

Artırımı ve Zamanaşımı Koruması		yürürlüğe girer.
7589 S.K. Dinamik Kanuni Faiz Oranı Sistemi	31 Temmuz 2026	TTK ve Borçlar Kanunu uyarınca faiz gerektiren durumlarda reeskont oranı bazlı.
7589 S.K. Bedensel Zarar ve Destek Tazminatı Faiz Başlangıçları	31 Temmuz 2026	Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten sonra meydana gelen haksız fiillerde geçerlidir.
7589 S.K. Vesayet Altındaki Malların Elektronik Portalda Satışı	31 Ekim 2026	Önceden ilan edilmiş artırımlarda eski hükümler uygulanır.
7590 S.K. Nükleer Enerji Teşvikleri (Damga ve KDV İstisnası)	1 Ağustos 2026	KDV iadesi yatırım teşvik belgesi inşaat işleri için geçerlidir.
7590 S.K. NES Örtülü Sermaye Oranı Esnetilmesi (%25)	1 Ocak 2026	1/1/2026 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemlerine aittir.
7590 S.K. Genel Aydınlatma Giderleri Belediye Payı Kesintileri	1 Ocak 2026	1/1/2026 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yürürlüğe girmiştir.
7590 S.K. Asgari Emekli Aylığının 23.552 TL'ye Yükseltilmesi	Temmuz 2026	Temmuz 2026 ödeme dönemi itibarıyla geriye etkili uygulanır.
7590 S.K. Turizm Sektörü İşsizlik Sigortası Prim Desteği	Mayıs 2026	2026 yılı Mayıs-Aralık dönemleri arasındaki prim beyanlarını kapsar.